TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2008 m. gruodžio 18 d.*

Byloje C-517/07

dėl *High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division* (Jungtinė Karalystė) 2007 m. rugpjūčio 6 d. Sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2007 m. lapkričio 22 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Afton Chemical Ltd

prieš

The Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs,

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Rosas, teisėjai A. Ó Caoimh (pranešėjas), J. N. Cunha Rodrigues, U. Lõhmus ir A. Arabadjiev,

* Proceso kalba: anglų.

generalinis advokatas Y. Bot,
posėdžio sekretorius R. Şereş, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2008 m. spalio 23 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Afton Chemical Ltd*, atstovaujamos *QC* P. Lasok ir baristerės V. Sloane, įgaliotų solisitorės E. Philpott,

— Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos I. Rao, padedamos baristerio M. Angiolini,

— Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos M. Lumma ir C. Blaschke,

— Graikijos vyriausybės, atstovaujamos K. Georgiadis, I. Bakopoulos bei V. Karra,

— Italijos vyriausybės, atstovaujamos R. Adam, padedamo *avvocato dello stato* P. Gentili,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos R. Lyal ir W. Mölls,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 1992 m. vasario 25 d. Tarybos direktyvos 92/12/EEB dėl bendros tvarkos, susijusios su akcizais apmokestinamais produktais, ir jų laikymu, judėjimu ir kontrole (OL L 76, p. 1), 3 straipsnio ir 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyvos 2003/96/EB, pakeičiančios Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą, (OL L 316, p. 12), iš dalies pakeistos 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos direktyva 94/74/EB (OL L 316, p. 12, toliau – atitinkamai Direktyva 92/12 ir Direktyva 92/81) 2 straipsnio 2 dalies pirmosios pastraipos ir 8 straipsnio 1 dalies a punkto, taip pat 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyvos 2003/96/EB, pakeičiančios Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą (OL L 283, p. 51), 2 straipsnio 3 dalies antrosios pastraipos ir 4 straipsnio b punkto pirmos įtraukos išaiškinimu.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant ginčą tarp *Afton Chemical Ltd* (toliau – *Afton*) ir *Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs* (toliau – *Commissioners*), kurie Jungtinėje Karalystėje atsakingi už energetikos produktų akcizų administravimą ir surinkimą, dėl akcizo už variklių degalų priedus sumokėjimo už laikotarpį nuo 2000 m. lapkričio 19 d. iki 2004 m. spalio 31 dienos.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

Direktyva 92/12

3 Direktyvos 92/12 1 straipsnis numato:

„1. Ši direktyva nustato procedūras, taikytinas produktams, apmokestinamiems akcizais ir kitais netiesioginiais mokesčiais, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai taikomi tokių produktų vartojimui, išskyrus pridėtinės vertės mokestį bei Bendrijos nustatytus mokesčius.

2. Konkrečias nuostatas dėl akcizais apmokestinamiems produktams taikomo mokesčio struktūros bei tarifų nustato specialios direktyvos.“

4 Šios direktyvos 3 straipsnio 1 ir 2 dalys bei 3 dalies pirma pastraipa nustato:

„1. Ši direktyva Bendrijos lygiu taikoma toliau išvardytiems atitinkamose direktyvose apibrėžtiems produktams:

— mineraliniam kurui,

<…>

2. 1 dalyje išvardyti produktai gali būti siekiant specialių tikslų apmokestinami ir kitais netiesioginiais mokesčiais, jeigu šie atitinka akcizams ir PVM taikomas apmokestinimo bazės nustatymo, mokesčio apskaičiavimo, apmokestinimo momento nustatymo ir kontrolės taisykles.

3. Valstybės narės turi teisę įvesti arba toliau taikyti mokesčius kitiems nei nurodytieji 1 dalyje produktams, jeigu tokių mokesčių taikymas nereikalauja prekybos tarp valstybių narių atveju atlikti formalumus kertant sieną.“

Direktyvos 92/81 ir 92/82/EEB

5 Pagal Direktyvos 92/81 1 straipsnio 1 dalį:

„Valstybės narės šia direktyva nustato suderintą akcizą mineralinėms alyvoms.“

6 Tos pačios direktyvos 2 straipsnis numato

„1. Šioje direktyvoje „mineralinės alyvos“ apima:

<…>

k) produktus, kurie atitinka (Kombinuotosios nomenklatūros (toliau – KN) kodus 3403 11 00 ir 3403 19;

<…>

2. Mineralinėms alyvoms, išskyrus tas, kurių akcizo dydis nustatytas Direktyvoje (92/82), akcizas taikomas, jeigu jos skirtos naudoti, parduodamos arba naudojamos kaip šildymui skirtas kuras ar variklių degalai. Akcizo dydis nustatomas atsižvelgiant atitinkamai į lygiavertį šildymui skirtą kurą ar variklių degalus.

3. Akcizas, imamas už variklių degalus, nustatomas ne tik už akcizu pagal 1 dalį apmokestinamus produktus, bet ir už bet kokį produktą, skirtą naudoti, parduodamą ar naudojamą kaip variklių degalai arba kaip variklių degalų priedas ar variklių degalų užpildas. Už bet kokį kitą angliavandenilį, išskyrus anglis, lignitą, durpes ar panašius kitus kietus angliavandenilius ar gamtines dujas, skirtą naudoti, parduodamą ar naudojamą šildymui, imamas tokio pat dydžio akcizas, kaip ir už lygiavertę mineralinę alyvą.

<…>

4. 1 šio straipsnio dalyje nurodomi (KN) kodai atitinka (KN) redakcijos, galiojusios 1994 m. spalio 1 d., kodus.“

7 Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies a punktas nustato:

„Be Direktyvoje (92/12) pateiktų bendrų nuostatų, atleidžiančių nuo akcizo juo apmokestinamus produktus, ir, nepažeisdamos kitų Bendrijos nuostatų, valstybės narės savo pačių nustatytomis sąlygomis, siekdamos užtikrinti teisingą tokių išimčių taikymą ir užkirsti kelią bet kokiam mokesčių vengimui ir piktnaudžiavimui, atleidžia nuo akcizo mokesčio šiuos produktus:

a) mineralines alyvas, kurios naudojamos kitiems tikslams, nei variklių degalai ar šildymui skirtas kuras.“

8 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyva 92/82/EEB dėl mineralinėms alyvoms taikomų akcizo tarifų suderinimo (OL L 316, p. 19), iš dalies pakeista Direktyva 94/74 (toliau – Direktyva 92/82), tam tikroms mineralinėms alyvoms nustato minimalų akcizo tarifą. Direktyvos 92/82 2 straipsnyje išvardytos direktyvoje numatytos mineralinės alyvos, tarp kurių nėra produktų, priskirtų KN 3811 pozicijai.

Direktyva 2003/96

9 Direktyvos 2003/96 pirma – trečia konstatuojamosios dalys išdėstytos taip:

„1) Direktyvos (92/81) ir Direktyvos (92/82) taikymo sritis yra skirta tik mineralinėms alyvoms.

2) Bendrija neturi nuostatų minimaliai elektros energijos ir kitų, išskyrus mineralines alyvas, energetikos produktų apmokestinimo normai nustatyti, o tai gali turėti neigiamą poveikį tinkamam vidaus rinkos funkcionavimui.

3) Tinkamam rinkos funkcionavimui ir norint pasiekti tikslų kitose Bendrijos politikos srityse, reikia Bendrijos lygiu nustatyti minimalų daugelio energetikos produktų, įskaitant elektrą, gamtines dujas ir anglį, apmokestinimo lygį.“

10 Direktyvos 2003/96 22 konstatuojamoji dalis nustato:

„Energetikos produktai, naudojami kaip krosnių kuras ar variklių degalai, iš esmės turėtų priklausyti nuo Bendrijos sistemos. Ta prasme tai atitinka mokesčių sistemos pobūdį ir logiką išskirti iš sistemos taikymo ribų energetikos produktų dvejopą naudojimą ir naudojimą ne kurui, taip pat mineraloginius procesus. Panašiu būdu naudojama elektros energija turėtų būti traktuojama vienodomis sąlygomis.“

11 Direktyvos 2003/96 1 straipsnis nustato, kad valstybės narės energetikos produktus ir elektros energiją apmokestina pagal šią direktyvą.

12 Šios direktyvos 2 straipsnis numato:

„1. Šioje direktyvoje terminas „energetikos produktai“ taikomas produktams:

<…>

f) kurie atitinka KN 3811 kodą;

<…>

3. Energetikos produktams, kuriems apmokestinimo lygis šioje direktyvoje nenustatytas, mokestis taikomas, jeigu jie skirti naudoti, parduodami ar naudojami kaip krosnių kuras ar variklių degalai. Mokesčio suma nustatoma atsižvelgiant atitinkamai į ekvivalentišką krosnių kurą ar variklių degalus.

Mokestis, imamas už variklių degalus, taikomas ne tik 1 straipsnyje nurodytiems produktams, bet ir visiems produktams, skirtiems naudoti, parduodamiems ar naudojamiems kaip variklių degalai arba variklių degalų priedas ar užpildas.

Be 1 dalyje išvardytų apmokestinamų produktų, už bet kokį kitą angliavandenilį, išskyrus durpes, skirtą naudoti, parduodamą ar naudojamą šildymui, imamas tokio pat dydžio mokestis, kaip ir už ekvivalentišką energetikos produktą.

4. Ši direktyva netaikoma:

<…>

b) toliau išvardytai energetikos produktų ir elektros energijos paskirčiai:

— energetikos produktams, kurie naudojami ne variklių degalams ar krosnių kurui, o kitiems tikslams,

<…>

5. Šioje direktyvoje nurodomi (KN) kodai atitinka nurodytus 2001 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 2031/2001, iš dalies pakeičiančiame Tarybos reglamen-

to (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės prekių nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo ((OL L 279, p. 1)) I priedą.“

13 Direktyvos 2003/96 3 straipsnis nustato:

„Direktyvoje (92/12) nuorodos sąvokos „mineralinis kuras“ ir „akcizas“ tol, kol ji taikoma mineralinėms alyvoms, apima visus energetikos produktus, elektros energiją ir nacionalinius netiesioginius mokesčius, atitinkamai nurodytus šios direktyvos 2 straipsnyje ir 4 straipsnio 2 dalyje.“

14 Direktyvos 2003/96 28 straipsnio 1 ir 2 dalys nustato:

„1. Valstybės narės priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, šios direktyvos įgyvendinimui ne vėliau kaip nuo 2003 m. gruodžio 31 dienos. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

2. Jos taiko šias nuostatas nuo 2004 m. sausio 1 d., išskyrus 16 straipsnyje ir 18 straipsnio 1 dalyje išdėstytas nuostatas, kurias valstybės narės gali taikyti nuo 2003 m. sausio 1 dienos.“

15 Pagal šios direktyvos 30 straipsnį:

„Neatsižvelgiant į 28 straipsnio 2 dalį, nuo 2003 m. gruodžio 31 d. Direktyvos (92/81) ir (92/82) yra panaikinamos.“

Reglamentavimas, susijęs su KN

16 Pagal direktyvose 92/81 ir 2003/96 numatytą KN redakciją šios nomenklatūros 3811 pozicija apima „antidetonacinius preparatus, oksidacijos inhibitorius, dervų susidarymo inhibitorius, tirštikius, antikorozinius priedus ir kitus paruoštus alyvų (įskaitant benziną) arba kitų skysčių, naudojamų tiems patiems tikslams kaip ir alyvos, priedus.“

Nacionalinės teisės aktai

17 Iš *Afton*, Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Jungtinės Karalystės ir Komisijos rašytinių pastabų matyti, kad 1979 m. Hidrovandenilio alyvų apmokestinimo akcizu įstatymo (*Hydrocarbon Oil Duties act 1979*) 6A straipsnis išdėstytas taip:

„1. Turi būti apmokestinamas akcizu bet kurio asmens bet kokio skysčio apmokestinamojo panaudojimo atidėjimas arba (jei jis dar nebuvo apmokestintas pagal šį skyrių) bet kurio asmens apmokestinamas panaudojimas, jei tas skystis nėra:

a) hidrovandenilis,

b) biodyzelinas,

c) biomišinys,

d) bioetanolis ar

e) bioetanolio mišinys.

2. Šiame skyriuje „apmokestinamas panaudojimas“ visų medžiagų atveju reiškia šios medžiagos panaudojimą kaip:

a) variklių ar kitų mechanizmų degalai arba

b) tokiu būdu naudojamos medžiagos priedas ar užpilas.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

18 *Afton* gamina įvairius priedus, susijusius su KN 3811 pozicija, skirtus dėti į degalus, dažniausiai santykiu 1 su 1 000 arba 1 su 2 000.

19 Iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, išplaukia, kad *Afton* gaminami degalų priedai nėra skirti naudoti, parduodami arba naudojami kaip variklių degalai. Konkrečiai kalbant, nė vienas iš priedų nėra skirtas veikti kaip degalai arba tiekti energiją transporto priemonėms. Tačiau juos sudaro vienas ar daugiau iš šių komponentų: valiklis, priešputis, deemulgatorius, nešantysis skystis, tirpiklis, cetano skaičių didinantis priedas, tepalingumą didinantis priedas, taip pat korozijos inhibitorius. Jie sudeginami per degimo variklyje procesą.

20 *Afton* kreipėsi į *VAT and Duties Tribunal* siekdama susigrąžinti iš *Commissioners* už šiuos priedus per laikotarpį nuo 2000 m. lapkričio 19 d. iki 2004 m. spalio 31 d. sumokėtą akcizą, kurio suma yra 2 825 215,61 GBP.

21 2007 m. gegužės 4 d. Sprendimu *VAT and Duties Tribunal* atmetė šį ieškinį remdamasis tuo, kad pagal Direktyvos 92/81 2 straipsnio 3 dalies pirmą įtrauką ir Direktyvos 2003/96 2 straipsnio 3 dalies antrą įtrauką turi būti apmokestinami visi variklių degalų priedai, pagaminti iš mineralinių alyvų ar kitų medžiagų, ir kadangi šie priedai laikomi degalais, jie neatleidžiami nuo mokesčio pagal Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies a punktą arba Direktyvos 2003/96 2 straipsnio 4 dalies b punktą.

22 Šiomis aplinkybėmis *High Court of Justice (England and Wales), Chancery Division,* gavęs apeliacinį skundą, nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1) Ar nagrinėjami degalų priedai, kurie neskirti naudoti, nėra parduodami arba naudojami kaip variklių degalai, bet kurių dedama į variklių degalus ne tam, kad

tiektų energiją degalus naudojančiai transporto priemonei, apmokestinami pagal Direktyvos (92/81) 2 straipsnio 3 dalį?

2) Jei atsakymas į pirmą klausimą yra teigiamas, ar tokiems priedams taikomas atleidimas nuo mokesčio pagal Direktyvos (92/81) 8 straipsnio 1 dalį?

3) Ar nagrinėjami degalų priedai, kurie neskirti naudoti, nėra parduodami arba naudojami kaip variklių degalai, bet kurių dedama į variklių degalus ne tam, kad tiektų energiją degalus naudojančiai transporto priemonei, apmokestinami pagal Direktyvos (2003/96) 2 straipsnio 3 dalies antrąją pastraipą?

4) Jei atsakymas į trečią klausimą yra teigiamas, ar remiantis Direktyvos (2003/96) (2 straipsnio) 4 (dalies) b punkto pirma įtrauka tokie priedai nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį?

5) Ar mokestį, kurį Jungtinė Karalystė taiko minėtiems degalų priedams, draudžia Bendrijos teisė ir ypač Direktyvos (92/12) 3 straipsnis?“

Dėl prejudicinių klausimų

23 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pirmaisiais keturiais klausimais, kuriuos reikia išnagrinėti kartu, iš esmės klausia, ar, viena vertus, Direktyvos 92/81 2 straipsnio 3 dalis ir 8 straipsnio 1 dalis ir, kita vertus, Direktyvos 2003/96 2 straipsnio 3 ir 4 dalys turi būti aiškinamos taip, kad degalų priedai, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, kurie pirmosios direktyvos 2 straipsnio 1 dalies prasme yra „mineralinės alyvos“, o antrosios direktyvos 2 straipsnio 1 dalies prasme yra „energetikos produktai“, bet neskirti naudoti, nėra parduodami arba naudojami kaip variklių degalai, turi būti apmokestinami pagal šiose direktyvose nustatytą apmokestinimo schemą.

24 Kaip išplaukia iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, šie klausimai iškilo nagrinėjant ginčą dėl degalų priedų akcizo, kuris buvo mokamas pagal 1979 m. Hidrovandenilio alyvų apmokestinimo akcizu įstatymą nuo 2000 m. lapkričio 19 d. iki 2004 m. spalio 31 dienos.

25 Šiuo klausimu reikia priminti, kiek tai susiję su laikotarpiu iki 2003 m. gruodžio 31 d., kad pagal Direktyvos 92/81 1 straipsnio 1 dalį valstybės narės buvo įpareigotos šia direktyva nustatyti „mineralinėms alyvoms“ suderintą akcizą. Nuo 2004 m. sausio 1 d. pagal Direktyvos 2003/96, panaikinusios Direktyvą 92/81, 1 straipsnį valstybės narės „energetikos produktus“ privalėjo apmokestinti pagal Direktyvą 2003/96, kurioje, kaip išplaukia iš antros ir trečios konstatuojamųjų dalių, buvo numatyta Bendrijos lygiu nustatyti minimalų daugelio energetikos produktų, ne tik mineralinių alyvų, apmokestinimo lygį (žr. šiuo klausimu 2007 m. liepos 5 d. Sprendimo *Fendt Italiana*, C-145/06 ir C-146/06, Rink. p. I-5869, 32 punktą).

26 Pagal Direktyvos 92/81 2 straipsnio 1 dalies k punktą kartu su to paties straipsnio 4 dalimi, taip pat Direktyvos 2003/96 2 straipsnio 1 dalies f punktą kartu su šio straipsnio 5 dalimi, tokie produktai, kokie yra pagrindinėje byloje aptariami degalų priedai, priskirti KN 3811 pozicijai, šių direktyvų prasme priklausomai nuo atvejo yra „mineralinės alyvos“ arba „energetikos produktai“.

27 Pagal Direktyvos 92/81 2 straipsnio 2 dalį ir Direktyvos 2003/96 2 straipsnio 3 dalies pirmąją pastraipą mineralinėms alyvoms ir energetikos produktams, kurių, kaip pagrindinėje byloje nagrinėjamų degalų priedų, akcizo dydis nenustatytas nei Direktyvoje 92/82 mineralinėms alyvoms, nei Direktyvoje 2003/96 energetikos produktams, akcizas taikomas, jeigu jie skirti naudoti, parduodami arba naudojami kaip šildymui skirtas kuras ar variklių degalai, atsižvelgiant atitinkamai į lygiaverčio šildymui skirto kuro ar variklių degalų tarifą.

28 Šiuo atveju akivaizdu, kaip išplaukia iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pirmo ir trečio klausimų, kad pagrindinėje byloje aptariami degalų priedai, jei jie skirti dėti į variklių degalus ir todėl naudojami kaip pastarieji, nėra skirti naudoti, parduodami arba naudojami kaip šildymui skirtas kuras. Todėl tokiems degalų priedams netaikomas Direktyvos 92/81 2 straipsnio 2 dalyje ir Direktyvos 2003/96 2 straipsnio 3 dalies pirmojoje pastraipoje numatytas apmokestinimas.

29 Todėl pagal Direktyvos 92/81 2 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirmą sakinį ir Direktyvos 2003/96 2 straipsnio 3 dalies antrąją pastraipą mokestis, imamas už variklių degalus, taikomas „ne tik 1 straipsnyje nurodytiems produktams, bet ir visiems produktams, skirtiems naudoti, parduodamiems ar naudojamiems kaip variklių degalai arba variklių degalų priedas ar užpildas“.

30 *Afton* teigimu, pagrindinėje byloje aptariamiems degalų priedams šiose nuostatose numatytas apmokestinimas netaikomas. Iš tiesų, iš jų aiškaus formulavimo, būtent iš pasakymo „ne tik 1 straipsnyje nurodytiems produktams“, išplaukia, kad šios nuostatos yra likusios iš anksčiau ir taikomos tik papildomiems produktams, kurie nėra „mineralinės alyvos“ ar „energetikos produktai“, išvardyti atitinkamai šių direktyvų 2 straipsnių 1 dalyse. Taigi šios nuostatos apima kitus produktus. Aiškinant priešingai, kad šios nuostatos apima 2 straipsnio 1 dalyje numatytus produktus, būtų neatsižvelgiama į dalelytes „ne tik“ ir tai būtų klaidinga, nes reikalautų, kad būtų apmokestinami visi produktai, skirti naudoti kaip degalai, o toks poveikis galėtų būti pasiektas daug paprastesne nuostata, kurioje praleisti tokie įžanginiai žodžiai. Toks aiškinimas taip pat reikštų, kad šios direktyvos antrą kartą reikalautų apmokestinti mineralines alyvas ir energetikos produktus, skirtus naudoti kaip variklių degalai. Be to, tai atitiktų Bendrijos teisės aktų tikslą, kad mineralinės alyvos ir energetikos produktai būtų apmokestinami tik tuo atveju, jei jie naudojami kaip variklių degalai ar šildymui skirtas kuras.

31 Tačiau reikia konstatuoti, atsižvelgiant į visas atitinkamas Direktyvos 92/81 ir Direktyvos 2003/96 nuostatas bei šių direktyvų bendrą sistemą ir tikslą, kad negalima pritarti tokiam aiškinimui.

32 Pirma, kalbant apie šių nuostatų turinį, reikia sutikti, kaip pati Komisija, atsakydama į Teisingumo Teismo klausimus, per posėdį pripažino, kad Direktyvos 92/81 2 straipsnio ir Direktyvos 2003/96 2 straipsnio turinys būtų aiškesnis ir tikslesnis, jei apmokestinimo schemą numatančios nuostatos, perkėlus jas į nacionalinę teisę, numatytų pareigas privatiems asmenims. O būtent, kadangi Direktyvos 92/81 2 straipsnio 2 dalis ir Direktyvos 2003/96 2 straipsnio 3 dalies pirmoji pastraipa numato mineralinių alyvų ir energetikos produktų apmokestinimą, degalų priedų, kurie, kaip pagrindinėje byloje, turi tokias savybes, apmokestinimą logiškai mąstant turėtų numatyti tos nuostatos. Tačiau, kaip išplaukia iš šio sprendimo 28 punkto, taip nėra.

33 Tačiau pakankamai aiškiai iš Direktyvos 92/81 2 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirmo sakinio ir Direktyvos 2003/96 2 straipsnio 3 dalies antrosios pastraipos išplaukia, kad šiose nuostatose numatyta apmokestinimo schema taikoma variklių degalų priedams.

34 Iš tiesų, priešingai nei tvirtina *Afton*, kiekvieną iš šių nuostatų pradedantis pasakymas „ne tik 1 straipsnyje nurodytiems produktams“ nėra suprantamas kaip toks, kuriuo numatoma iš minėtų nuostatų taikymo srities pašalinti produktus, kurie atitinkamai yra „mineralinės alyvos“ arba „energetikos produktai“ Direktyvos 92/81 ir Direktyvos 2003/96 2 straipsnių 1 dalių prasme.

35 Priešingai, dalelytės „ne tik“ bendrąja reikšme vartojamos ne pašalinimui, o, atvirkščiai, įtraukimui išreikšti. Šis tikslas išplaukia iš daugelio Direktyvos 92/81 2 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirmo sakinio ir Direktyvos 2003/96 2 straipsnio 3 dalies antrosios pastraipos versijų skirtingomis kalbomis (be versijos lietuvių kalba, žr., pavyzdžiui, versiją prancūzų kalba (autre) vokiečių kalba (neben), ispanų kalba (además), italų kalba (oltre), olandų kalba (naast), portugalų kalba (para além) ir anglų kalba (in addition to)).

36 Taigi pasakymu „ne tik 1 straipsnyje nurodytiems produktams“ Direktyvos 92/81 2 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirmame sakinyje ir Direktyvos 2003/96 2 straipsnio 3 dalies antrojoje pastraipoje aiškiai ketinama išreikšti, kad į šių nuostatų taikymo sritį patenka visi produktai, skirti naudoti, parduodami ar naudojami kaip variklių degalai arba variklių degalų priedai ar užpildai, įskaitant produktus, kurie yra „mineralinės alyvos“ arba „energetikos produktai“ šių direktyvų prasme.

37 Tokiu aiškinimu, išplaukiančiu iš šių direktyvų 2 straipsnių teksto, neleidžia suabejoti aplinkybė, pagal kurią, kalbant apie mineralines alyvas ir energetikos produktus, skirtus naudoti, parduodami ar naudojamus kaip variklių degalai, dar kartą nustatoma pareiga apmokestinti, jau numatyta Direktyvos 92/81 2 straipsnio 2 dalyje ir Direktyvos 2003/96 2 straipsnio 3 dalies pirmoje įtraukoje. Iš tiesų toks dalinis šių direktyvų nuostatų pakartojimas, nors ir tenka dėl to apgailestauti, paaiškinamas tuo, kad Direktyvos 92/81 2 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirmas sakinys ir Direktyvos 2003/96 2 straipsnio 3 dalies antroji pastraipa, kurios numato skirtingo pobūdžio produktų apmokestinimą, yra likusios iš anksčiau.

38 Antra, kalbant apie Direktyvos 92/81 ir Direktyvos 2003/96 bendrą sistemą ir tikslą reikia priminti, kad pagal jų pirmus straipsnius jomis numatoma nustatyti suderintą akcizą mineralinėms alyvoms ir energetikos produktams.

39 Tačiau variklių degalų priedams, kokie aptariami pagrindinėje byloje, netaikant Direktyvos 92/81 2 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirmo sakinio ir Direktyvos 2003/96 2 straipsnio 3 dalies antrosios pastraipos, rezultatas tam prieštarautų, jis būtų net absurdiškas, t. y. šie degalų priedai, kurie yra mineralinės alyvos arba energetikos produktai, nebūtų apmokestinami, kaip numatyta šiose nuostatose, nors akivaizdu, jog variklių degalų priedai, kurie nėra mineralinės alyvos ar energetikos produktai, yra apmokestinami pagal šias nuostatas.

40 Iš tiesų atrodo priešingai, kad Bendrijos teisės aktų leidėjas ketino variklių degalams prilyginti į juos įdėtus bet kokius priedus, tik dėl to, kad jų įdėta į minėtus variklių degalus, tam, kad jiems būtų taikoma ta pati apmokestinimo schema.

41 Be to, šiuo klausimu reikia priminti, kad, kaip pastebėjo Italijos ir Jungtinės Karalystės vyriausybės, kai priedo įdedama į variklių degalus, neįmanoma atskirti pačių variklių degalų nuo priedo, neatlikus detalaus cheminio tyrimo. Šiomis aplinkybėmis, jei variklių degalų priedai neturėtų būti apmokestinami kaip variklių degalai, kaip tvirtina *Afton*, iš to kiltų piktnaudžiavimo rizika, nes bent jau patikrinimas būtų sudėtingesnis, nes kiekvienu atskiru atveju reikėtų tirti mišinio turinį, siekiant nustatyti variklio degalų ir priedų proporcijas jame.

42 Todėl iš Direktyvos 92/81 2 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirmo sakinio ir Direktyvos 2003/96 2 straipsnio 3 dalies antrosiso pastraipos bei iš šių direktyvų bendros sistemos ir tikslo išplaukia, kad, kaip tvirtino Teisingumo Teismui pastabas raštu pateikusios vyriausybės ir Komisija, šios nuostatos skirtos taikyti visiems produktams, naudojamiems kaip degalų priedai, kurie yra ar nėra „mineralinės alyvos“ arba „energetikos produktai“ šių direktyvų prasme.

43 Šia išvada neturėtų leisti suabejoti Direktyvos 92/81 8 straipsnio 1 dalies a punkto ir Direktyvos 2003/96 2 straipsnio 4 dalies b punkto nuostatos, pagal kurias mineralinės alyvos ir energetikos produktai, naudojami kitaip nei variklių degalai ar kuras krosnims, turi būti atininkamai atleidžiami nuo suderinto akcizo arba jiems neturi būti taikoma Direktyva 2003/96. Iš tiesų, taikant šias nuostatas variklių degalų priedams, kokie aptariami pagrindinėje byloje, kuriems aiškiai taikoma pareiga apmokestinti pagal Direktyvos 92/81 2 straipsnio 3 dalies pirmosios pastraipos pirmą sakinį ir Direktyvos 2003/96 2 straipsnio 3 dalies antrąją pastraipą, būtų prarastas šių nuostatų naudingas poveikis (žr. pagal analogiją 1999 m. birželio 10 d. Sprendimo *Braathens*, C-346/97, Rink. p. I-3419, 24 ir 25 punktus, taip pat 2003 m. rugsėjo 25 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-437/01, Rink. p. I-9861, 31–33 punktus).

44 Todėl į pirmus keturis klausimus reikia atsakyti taip, kad Direktyvos 92/81 2 straipsnio 3 dalis ir 8 straipsnio 1 dalis, kalbant apie laikotarpį iki 2003 m. gruodžio 31 d., ir Direktyvos 2003/96 2 straipsnio 3 ir 4 dalys, kalbant apie laikotarpį nuo 2004 m. sausio 1 d. iki spalio 31 d., turi būti aiškinamos taip, kad variklių degalų priedams, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, kurie yra „mineralinės alyvos“ pirmos direktyvos 2 straipsnio 1 dalies prasme arba „energetikos produktai“ antros direktyvos 2 straipsnio 1 dalies prasme, bet nėra skirti naudoti, parduodami ar naudojami kaip variklių degalai, turi būti taikomos šiose direktyvose nustatytos apmokestinimo schemos.

45 Atsižvelgiant į šį atsakymą nereikia atsakyti į penktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

46 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų nacionalinio teismo nagrinėjamoje byloje, išlaidų klausimą turi spręsti prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvos 92/81/EEB dėl mineralinėms alyvoms taikomų akcizo tarifų suderinimo, iš dalies pakeistos 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos direktyva 94/74/EB, 2 straipsnio 3 dalis ir 8 straipsnio 1 dalis, kalbant apie laikotarpį iki 2003 m. gruodžio 31 d., ir 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyvos 2003/96/EB, pakeičiančios Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą, 2 straipsnio 3 ir 4 dalys, kalbant apie laikotarpį nuo 2004 m. sausio 1 d. iki spalio 31 d., turi būti aiškinamos taip, kad variklių degalų priedams, kokie nagrinėjami pagrindinėje byloje, kurie yra „mineralinės alyvos“ pirmos direktyvos 2 straipsnio 1 dalies prasme arba „energetikos produktai“ antros direktyvos 2 straipsnio 1 dalies prasme, bet nėra skirti naudoti, parduodami ar naudojami kaip variklių degalai, turi būti taikomos šiose direktyvose nustatytos apmokestinimo schemos.

Parašai.